

2023 63124
04/05/23

ਰਾਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਪੰਜਾਬ

ਸਕਾਰਾਵਤੀ, (ਭਾਗ) ਮਿਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਕੰਮ, ਫੇਜ਼-8,
ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀ), ਫੇਜ਼ ਨੰਬਰ-0179-2212221

(e-mail / notice board ਕਮੀ)

ਵੱਲ.

ਸਕੂਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਕਾਸਰ (ਸੈਮੀ)

ਪੰਜਾਬ।

ਮੀਮੇ ਨੰਬਰ:- SCERT-SDP01/55/2023-SDP-SCERT /484212

ਮਿਤੀ: ਐਸ ਏ ਐਸ ਨਗਰ,

ਵਿਸ਼ਾ:- All India ਪੱਧਰ ਤੇ RBI ਵੱਲੋਂ Financial Literacy ਅਧੀਨ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ
ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਇਜ਼ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਸੰਬੰਧੀ।

- 1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ Policy Maker ਲਈ Financial Literacy ਇੱਕ ਫੋਕਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ RBI ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
- 2.0 Financial Literacy ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਅੱਠਵੀਂ, ਨੌਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ All India ਕੁਇਜ਼ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।
- 3.0 RBI ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਰੇਕ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ 18-05-2023 ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 4.0 RBI ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ, ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 5.0 ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕੁਇਜ਼ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਚੁਣੀ ਜਾਵੇ।

6.0 ਸਕੂਲ ਪੱਧਰੀ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਚੁਣੀ ਗਈ ਟੀਮ ਮਿਤੀ 18-05-2023 ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਵੇਗੀ।

7.0 ਆਪ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 18-05-2023 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ।

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ.: ਉਕਤ।

ਮਿਤੀ:- ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, 03-05-2023

ਉਕਤ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੀ:-

1. ਪੀ.ਏ. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ।
2. ਪੀ.ਏ. ਟੂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ।
3. ਪੀ.ਏ. ਟੂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੇਟ ਆਫ ਸਕੂਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਸੈਕੰਡਰੀ) ਪੰਜਾਬ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ

ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ।

2550. ਜਿਲਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮਾਮਲਾ ਨੰ/ਨ ਮਾਮਲਾ
ਜੀ.11. 17 2023 123504 (ਮਿ) 04/05/2023

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਜਨੂੰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਤੇ ਜਿਲੇ ਨਿਰਮਾਣ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਿਲੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਕਦੀ 18.05.23 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਲਾਕ
ਪੱਧਰੀ ਕੁਇਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ
ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣ
ਸੰਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਮਿਤੀ/ਨਿਰਦੇਸ਼

2. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
ਪੰਜਾਬ (ਸ. 1)

ਜਿਲਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮਾਮਲਾ ਨੰ/ਨ ਮਾਮਲਾ

Syllabus and Modal Questions - All India Financial Literacy Quiz

Syllabus: basics of saving, investment, income, expenditure, basics of banking- functions of bank, deposits, loan, debit card, credit card, cheque, types of account etc., fundamental concepts related to money/currency, commonly used abbreviations, basics of digital banking/payment, RBI-organisational structure and functions, flagship schemes of government, general awareness, banking related awareness, basics of insurance/ share market, concepts related to GDP/Inflation etc., G20- organisational structure, establishments,, summits, themes, members, its logo, focus areas such as cyber-crime, various sources of energy, basic questions related to other Regulators such as PFRDA, SEBI, IRDAI etc

Some Model Questions for Reference

Basic Banking

- a)is type of account wherein you put lump sum money in your bank account for a fixed time period at a fixed rate of interest.
(Saving account, current account, fixed deposit, none of the above)
- b) _____ is a technology that allows you to access your bank account from a mobile device.
(Home Banking, Mobile Banking, Branch Banking, Television Banking)

Currency Related

- a) Who signs the currency note printed in India?
(Revenue secretary, Governor of Maharashtra, Chairman of NITI Aayog, none of the above)
- b) Which of the following feature we find on reverse of 2000 rupee note?
(Mangalyaan, Red Fort, Tractor, Parliament of India)

Payment Related

- a)is type of cyber-attack in which scammer creates an email message that appears to come from a large, well-known legitimate business or organization.

(Vishing, phishing, smishing, all of the above)

- b) Full form of RTGS?

(Real Towards Gross Settlement, Real Turn Gross Settlement, Real Technique Gross Settlement, Real Time Gross Settlement)

Economy related

- a) PMJDY is flagship scheme of government of India launched with the objective of financial inclusion for all by providing basic banking accounts with a debit card with inbuilt accident insurance. PMJDY stands for?

(Pradhan Mantri Jan-Dhan Yojana, Pradhan Mantri Jivan Dhan Yojana, Pradhan Mantri, Jan Dhairya Yojana, none of the above)

- b) ... is rise in prices, which can be translated as the decline of purchasing power over time.

(Deflation, disinflation, inflation, none of the above)

Regulators

- a) is financial sector regulator that regulates how the stock market and mutual fund's function?

(RBI, SEBI, IRDAI, PFRDA)

- b) National Pension Scheme (NPS) is a government-sponsored pension scheme, subscribed by employees of Govt. of India, State Governments and by employees of private institutions/organizations is regulated by ?

(RBI, SEBI, IRDAI, PFRDA)

RBI related

- a) On which commission's recommendations, Reserve Bank of India was established?

(Chamberlain Commission, Hilton Young Commission, Keynes Commission, None of the above)

- b) Which of the following is not the function of RBI?

(Banker to bank, banker to central government, manager of foreign exchange reserve, Allocating funds directly to the farmers for agricultural development)

Acts Related

- a) Which of the following act describes various negotiable instruments?

(Banking Regulation Act, RBI Act, Negotiable Instrument Act, Government Securities Act)

- b) As per which of the following act, RBI has the sole right to issue currency notes (except one-rupee notes which are issued by the Ministry of Finance)?

(Banking Regulation Act, RBI Act, Negotiable Instrument Act, Government Securities Act)

Important Personalities

- a) who is known as the father of white revolution in India?

(M S Swaminathan, V Kurein, G S Bhalla, P Tripathy)

- b) Who was the first governor of RBI?

(Sir James Braid Taylor, K. G. Ambegaonkar, B. N. Adarkar, none of the above)

G20 related

- a) Where is the headquarter of G20?

(Indonesia, Mexico, Canada, none of the above)

- b) India has assumed the Presidency of the G20 for...

(One year, Two years, Three years, Five years)

General awareness-

- a) White revolution is associated with?
(Eggs, mushrooms cultivation, milk, all of the above)
- b) ATMs are primarily used for performing the _____ functions?
(Infrastructure, Computer based, Banking, Hospitality)

Reference material which the Education Dept may be advised to circulate if required to schools

<https://www.g20.org/en/>

<https://pib.gov.in/PressReleaseframePage.aspx?PRID=1882356>

For general Financial Literacy:

<https://www.rbi.org.in/Scripts/AboutusDisplay.aspx>

<https://www.rbi.org.in/Scripts/FAQDisplay.aspx>

<https://www.ncfe.org.in/resources/downloads>

Relevant headings-

- Financial Education Handbook
- Financial Literacy booklets
- All You Need to Know About Digital Payments
- Insurance, Equity, Pension
- Target Group Booklets-school children

Note- Syllabus, sample questions and reference material provided is indicative and not exhaustive